

Posudek bakalářské práce

Název práce: Mojžíš v Koránu: Zobrazení proroka Mojžíše v koránském vyprávění a srovnání s biblickými paralelami

Autor práce: Jan Kredba

Autor předložené práce se rozhodl zmapovat podobnosti a rozdíly mezi koránským portrétem postavy Mojžíše a tím, jak je Mojžíš představen v židovské a křesťanské bibli. Autor práci člení do pěti tematických kapitol. V úvodní kapitole představuje obecné souřadnice pojetí prorocství a role proroků - na jedné straně v koránu a v islámské tradici, na druhé straně v bibli a tradici židovské (a křesťanské). V další kapitole se zabývá jménem, původem a rodinným zázemím Mojžíše z hlediska koránských látek, opět v porovnání s látkami biblickými. Ve třetí kapitole se autor zaměřuje na Mojžíšův pobyt v Egyptě a útěk do Midjánu - a opět jako v předchozí kapitole i v kapitolách následujících autor představuje koránské podání a porovnává jej s podáním biblickým. Ve čtvrté kapitole autor zaměřuje pozornost na Boží zjevení Mojžíšovi a na jeho návrat do Egypta. V páté kapitole potom zaměřuje pozornost na období následující, tedy na dobu putování Izraelitů v poušti.

Metoda, kterou autor ve své bakalářské práci užívá je komparativní. Při rozboru koránského pojetí Mojžíše vychází vedle textu koránu také ze sekundárních zdrojů, jako jsou komentáře muslimských učenců. Zvláštní pozornost zaměřuje také na látky, které se nacházejí pouze v koránu a nemají biblické předlohy či paralely (to považuji za vhodné a přínosné).

Práce má srozumitelnou strukturu, zřetelnou, byť poněkud příliš jednoduchou metodu, jejich cílů bylo v zásadě dosaženo. Slabinou práce je nepříliš silná opora v relevantní odborné literatuře. Koránský pohled na Mojžíše (včetně jeho zdrojů) byl vícekrát detailně odborně zpracován. Autor předložené bakalářské práce k těmto tematicky relevantním odborným studiím v podstatě nepřihlíží, vychází pouze z přehledových encyklopedických prací a průběžných komentářů, přičemž i jejich výběr a povaha jsou do jisté míry problematické (například jde o komentář Abdulaha Justufa Aliho, psaný před téměř osmdesáti lety, navíc nikoli z pozic akademické koranistiky, ale jako doprovodný text pro zbožné čtení koránu jakožto svatých knih; není tedy ve vlastním slova smyslu odborným textem).

Také užívání biblických slovníků a religionistických referenčních příruček jakožto odborné zdrojové literatury je poněkud problematické (autor se navíc dopouští poměrně závažných pochybení v odkazování na tuto referenční literaturu - například u Nového biblického slovníku uvádí překladatele do češtiny jako hlavního autora).

Závěr práce vyznívá poněkud rozpačitě a subjektivně: autor v něm nezaujímá badatelský odstup, ale dál (jako v celé práci) jen věcně referuje o mojžíšovských látkách v obou svatých knihách. Poslední odstavec závěru, který se zdá vyjadřovat jakýsi spirituální výtěžek práce, žánrově nepatří do bakalářské práce. Navíc není zřejmé, v jakém smyslu je možné získat „duchovní užitek“ z Mojžíšova příběhu tak, jak je zaznamenán v Koránu, a zároveň z jeho biblické verze – vždyť mezi oběma verzemi je řada napětí.

Autor zůstal do studované látky natolik ponořen, že o ní ve většině textu především pasivně referuje, aniž by ji zásadně kriticky analyzoval a interpretoval. Vzhledem ke zmíněným nedostatkům práce, zejména k nedostatečné opoře v kvalitní relevantní odborné literatuře navrhuji hodnocení C až D

V Praze 31. srpna 2016

Pavel Hóšek 